

PRAVILNIK O STICANJU ISTRAŽIVAČKIH I NAUČNIH ZVANJA

("Sl. glasnik RS", br. 159/2020 i 14/2023)

I UVODNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se uređuje postupak sticanja istraživačkih i naučnih zvanja, postupak reizbora u zvanje, kao i način vrednovanja kvaliteta naučnih rezultata, i kvantitativnog iskazivanja naučnoistraživačkih rezultata istraživača.

Član 2

Pravo na sticanje istraživačkih i naučnih zvanja kao i na reizbor u zvanje imaju sva lica koja ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuje naučnoistraživačka delatnost (u daljem tekstu: Zakon) i ovim pravilnikom, kao i nastavnici i saradnici visokoškolskih ustanova.

Član 3

Odluku o sticanju naučnog zvanja naučni saradnik, odnosno odluku o reizboru u ovo naučno zvanje, donose odgovarajući matični naučni odbori, u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.

Odluku o sticanju naučnih zvanja viši naučni saradnik i naučni savetnik, odnosno odluku o reizboru u zvanje viši naučni saradnik, donosi Komisija za sticanje naučnih zvanja, u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.

Sastavni deo ovog pravilnika čine:

- 1) Elementi za kvalitativnu ocenu naučnog doprinosa kandidata - Prilog 1;
- 2) Razvrstavanje i način navođenja naučnoistraživačkih rezultata - Prilog 2;
- 3) Vrsta i kvantifikacija individualnih naučnoistraživačkih rezultata - Prilog 3;
- 4) Minimalni kvantitativni zahtevi potrebni za sticanje pojedinačnih naučnih zvanja odnosno za reizbor u naučno zvanje - Prilog 4;
- 5) Nacrtni rezime i elektronska verzija rezimea, odnosno sažetog izveštaja o kandidatu - Prilog 5.

Komisija za sticanje naučnih zvanja donosi odluku o sticanju naučnog zvanja viši naučni saradnik i naučni savetnik, odnosno odluku o reizboru u naučno zvanje viši naučni saradnik, nakon pribavljenog mišljenja odgovarajućeg matičnog naučnog odbora.

Prilozi iz stava 2. ovog člana odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.

II ISTRAŽIVAČKA I NAUČNA ZVANJA ISTRAŽIVAČA

Definicija istraživača

Član 4

Poslove naučnoistraživačke delatnosti obavljaju lica koja ispunjavaju uslove propisane Zakonom, kao i nastavnici i saradnici visokoškolskih ustanova (u daljem tekstu: istraživači).

Član 5

Istraživač, u smislu Zakona, jeste lice sa najmanje visokom stručnom spremom, odnosno sa najmanje završenim osnovnim akademskim studijama, koje radi na naučnoistraživačkim i razvojnim poslovima i koje je izabrano u zvanje, u skladu sa Zakonom.

Član 6

U zavisnosti od ostvarenih rezultata u naučnoistraživačkom radu, kandidat može, u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom, steći istraživačko zvanje: istraživač - pripravnik i istraživač - saradnik i naučno zvanje: naučni saradnik, viši naučni saradnik i naučni savetnik.

Naučna zvanja su izborna i stiču se u postupku propisanim Zakonom i ovim pravilnikom.

Istraživačka zvanja

Član 7

Zvanje istraživač - pripravnik stiče kandidat koji ima završen drugi stepen akademskih studija koji mu omogućava upis na doktorske akademske studije, sa prosečnom ocenom najmanje osam (8,00) i ima upisane doktorske studije. Najmanja prosečna ocena mora se ostvariti na svakom od prethodnih stepena odnosno nivoa studija pojedinačno.

Član 8

Zvanje istraživač - saradnik može steći kandidat koji je u statusu studenta doktorskih akademskih studija, koji ima prijavljenu temu doktorske disertacije, a koji je prethodne stepene studija završio sa prosečnom ocenom najmanje osam (8,00), koji se bavi naučnoistraživačkim radom i ima bar jedan objavljen recenziran naučni rad, a da ranije nije bio biran u zvanje istraživač - saradnik. Najmanja prosečna ocena mora se ostvariti na svakom od prethodnih stepena odnosno nivoa studija pojedinačno.

Naučna zvanja

Član 9

Zvanje naučni saradnik može steći kandidat koji ima akademski naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate saglasno članu 76. stav 5. Zakona i kriterijumima propisanim ovim pravilnikom, a koji svojim ukupnim naučnim radom pokazuje da je osposobljen za samostalan naučnoistraživački rad.

Član 10

Zvanje viši naučni saradnik može steći kandidat koji ima akademski, naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate saglasno članu 76. stav 6. Zakona i kriterijumima propisanim ovim pravilnikom, a koji ukupnim naučnim radom i kvalitetom naučnoistraživačkog rada doprinosi razvoju odgovarajuće naučne oblasti.

Član 11

Zvanje naučni savetnik može steći kandidat koji ima akademski naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate saglasno članu 76. stav 7. Zakona i kriterijumima propisanim ovim pravilnikom, a koji je kvalitetom naučnoistraživačkog rada ostvario značajan uticaj na razvoj odgovarajuće naučne oblasti.

III POSTUPAK IZBORA U ISTRAŽIVAČKA I NAUČNA ZVANJA

Pravo podnošenja zahteva za sticanje istraživačkih i naučnih zvanja

Član 12

Svako lice koje smatra da ispunjava uslove propisane zakonom može podneti zahtev naučnoistraživačkoj organizaciji koja ima kompetentno naučno, odnosno nastavno-naučno veće za utvrđivanje predloga za sticanje istraživačkog ili naučnog zvanja, a istraživači zaposleni u institutu ili na fakultetu zahtev podnose isključivo tom institutu ili fakultetu. Izuzetno, istraživač može podneti zahtev i drugom institutu, odnosno fakultetu, ako institut, odnosno fakultet gde je istraživač zaposlen nema kompetentno naučno, odnosno nastavno-naučno veće za oblast kandidata, uz obrazloženo mišljenje naučnog, odnosno nastavno-naučnog veća instituta ili fakulteta gde je istraživač zaposlen.

Postupak za izbor u istraživačko, odnosno naučno zvanje pokreće naučno veće, odnosno nastavno-naučno veće u naučnoistraživačkoj organizaciji u kojoj je kandidat za izbor u zvanje zaposlen.

Zahtev za sticanje istraživačkog, odnosno naučnog zvanja može podneti i lice koje u momentu podnošenja zahteva nije zaposleno u naučnoistraživačkoj organizaciji.

Član 13

Postupak izbora u istraživačko, odnosno naučno zvanje pokreće se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva za izbor u zvanje, u skladu sa Zakonom.

Postupak izbora u istraživačka zvanja

Član 14

Radi sprovođenja postupka za sticanje zvanja istraživač-pripravnik naučno veće, odnosno nastavno-naučno veće, utvrđuje ispunjenost uslova za izbor u zvanje istraživač-pripravnik.

Radi sprovođenja postupka za sticanje zvanja istraživač-saradnik naučno veće, odnosno nastavno-naučno veće prilikom pokretanja postupka za izbor u zvanje, obrazuje komisiju od najmanje tri člana koji imaju naučno odnosno nastavno zvanje u naučnoj oblasti u kojoj kandidat stiče zvanje.

Za izbor u zvanje istraživač - saradnik, komisija je dužna da u roku od 30 dana od dana kada je obrazovana podnese naučnom veću, odnosno nastavno-naučnom veću izveštaj.

Član 15

Zahtev za izbor u zvanje istraživač - pripravnik sadrži: ime i prezime kandidata, osnovne biografske podatke, dokaz o upisanim doktorskim studijama i dokaz o završenom drugom stepenu akademskih studija u skladu sa članom 7. ovog pravilnika.

Izveštaj komisije za izbor u zvanje istraživač-saradnik sadrži: ime i prezime kandidata, podatke o sadašnjem i prethodnom zaposlenju, pregled stručnog i naučnog rada, ocenu stručnog i naučnog rada kandidata za prethodni izborni period, ocenu o tome da li su ispunjeni uslovi za sticanje istraživačkog zvanja, kao i predlog naučnom veću, odnosno nastavno-naučnom veću za odlučivanje.

Izveštaj komisije za izbor u zvanje istraživač - saradnik učiniće se dostupnim javnosti na način utvrđen opštim aktom naučnoistraživačke organizacije, najmanje 30 dana pre donošenja odluke naučnog veća, odnosno nastavno-naučnog veća.

Član 16

Odluku o izboru u zvanje istraživač - pripravnik donosi naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije većinom od ukupnog broja svojih članova na istoj sednici na kojoj se zahtev razmatra.

Odluku o izboru u zvanje istraživač - saradnik donosi naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije, većinom od ukupnog broja svojih članova u roku od 90 dana od dana kada je pokrenut postupak za izbor u istraživačko zvanje.

Prilikom odlučivanja za izbor u istraživačka zvanja članovi naučnog odnosno nastavno-naučnog veća naučnoistraživačke organizacije dužni su da se o predlogu odnosno zahtevu za izbor u zvanje izjasne glasanjem "ZA" ili "PROTIV". U slučaju da se član naučnog odnosno nastavno-naučnog veća izjasni "PROTIV" dužan je da dostavi potpisano pismeno obrazloženje neprihvatanja predloga odnosno zahteva, koje je sastavni deo zapisnika sednice.

Član 17

Zvanja istraživača sa visokom stručnom spremom koji nisu izabrani u zvanja iz člana 75. stav 1. Zakona, a rade na istraživačko-razvojnim poslovima, imaju objavljene naučne i stručne radove ili ostvarene rezultate u istraživačko-razvojnom radu ili patentom zaštićene pronalaskе, jesu: stručni saradnik, viši stručni saradnik i stručni savetnik.

Način sticanja zvanja iz stava 1. ovog člana uređuje se opštim aktom naučnoistraživačke organizacije.

Postupak izbora u naučna zvanja**Član 18**

Radi sprovođenja postupka za sticanje naučnog zvanja, naučno odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije, prilikom pokretanja postupka za izbor u naučno zvanje, obrazuje komisiju za ocenu ispunjenosti uslova za izbor u naučno zvanje od najmanje tri člana koji imaju naučno ili nastavno zvanje, kompetentnih za oblast nauke kojom se kandidat za sticanje naučnog zvanja bavi.

Članovi komisije iz stava 1. ovog člana moraju biti u istom ili višem naučnom zvanju u odnosu na zvanje u koje se kandidat bira. Najmanje jedan član komisije mora biti iz druge naučnoistraživačke organizacije.

Komisija iz stava 1. ovog člana dužna je da, u skladu sa zakonom u roku od 30 dana od dana obrazovanja podnese naučnom, odnosno nastavno-naučnom veću izveštaj sa ocenom ispunjenosti uslova za izbor u naučno zvanje.

Član 19

Komisija za ocenu ispunjenosti uslova za izbor u naučno zvanje, obrazovana od strane naučnog, odnosno nastavno-naučnog veća naučnoistraživačke organizacije, podnosi tom veću izveštaj, koji sadrži sledeće elemente relevantne za ocenu kvaliteta naučnoistraživačkih rezultata kandidata, u skladu sa kriterijumima utvrđenim ovim pravilnikom i to:

- 1) ime i prezime kandidata za izbor u naučno zvanje, podatke o sadašnjem i prethodnom zaposlenju;
- 2) kompletnu kandidatovu bibliografiju sa potpunim referencama razvrstanim prema kategorijama naučnog rada (M koeficijenti), uz jasnu naznaku perioda za koji se kandidatov naučni opus ocenjuje (kod izbora u viša naučna zvanja i reizbora u zvanje naučnog saradnika i višeg naučnog saradnika, računajući do datuma sednice naučnog ili nastavno-naučnog veća na kojoj je imenovana komisija za ocenu ispunjenosti uslova za izbor u naučno zvanje);
- 3) analizu radova koji kandidata kvalifikuju u predloženo naučno zvanje;
- 4) citiranost objavljenih radova kandidata;
- 5) ocenu samostalnosti kandidata uz detaljno obrazloženje;
- 6) sve vidove kandidatovog angažovanja u rukovođenju naučnim radom, kvalitativne pokazatelje kandidatovog naučnog angažmana i njegovog doprinosa unapređenju naučnog i obrazovnog rada u oblasti za koju se bira;
- 7) ocenu uspešnosti rukovođenja naučnim radom;
- 8) kvantitativnu ocenu kandidatovih naučnih rezultata koja mora zadovoljiti minimalne uslove date u posebnim tabelama za pojedine grupacije nauka (Prilog 4. pravilnika);
- 9) prikaz kandidatove delatnosti u obrazovanju i formiranju naučnih kadrova;
- 10) zaključak sa predlogom za odlučivanje upućen nadležnom veću, sa naznakom originalnog naučnog doprinosa kandidata iz šire i uže naučne oblasti (grane i discipline) iz koje kandidat stiče zvanje;
- 11) popunjen i potpisan rezime izveštaja sa štampanim imenom i naučnim /nastavnim zvanjem potpisnika, i nazivom i sedištem institucije.

U postupku sticanja naučnih zvanja viši naučni saradnik i naučni savetnik potrebno je da izveštaj komisije sadrži pet najznačajnijih naučnih ostvarenja u kojima je dominantan doprinos kandidata u periodu od poslednjeg izbora u naučno zvanje.

Član 20

Izveštaj komisije iz člana 19. ovog pravilnika učiniće se dostupnim javnosti na način utvrđen opštim aktom naučnoistraživačke organizacije najmanje 30 dana pre utvrđivanja predloga naučnog, odnosno nastavno-naučnog veća.

Član 21

Naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije koja utvrđuje predlog za sticanje naučnog zvanja, dužno je da predlog o sticanju naučnog zvanja utvrdi u roku od 90 dana od dana kada je na sednici naučnog veća pokrenut postupak za izbor u naučno zvanje. Pokretanjem postupka smatra se datum sednice veća na kojoj je imenovana komisija za

pisanje izveštaja o kandidatu.

Član 22

Pravo da odlučuju o predlogu za sticanje naučnog zvanja imaju istraživači koji su u istom ili višem naučnom zvanju ili u ekvivalentnom nastavnom zvanju u odnosu na zvanje u koje se kandidat bira.

Odluku o predlogu za izbor odnosno reizbor u naučno zvanje donosi nadležno veće većinom od ukupnog broja članova veća, koji imaju pravo da odlučuju o izboru u naučno zvanje.

Broj članova veća koji odlučuju o predlogu za izbor odnosno reizbor u naučno zvanje ne može biti manji od sedam.

Prilikom odlučivanja za izbor odnosno reizbor u naučna zvanja članovi naučnog odnosno nastavno-naučnog veća naučnoistraživačke organizacije dužni su da se o predlogu za izbor u zvanje izjasne glasanjem "ZA" ili "PROTIV". U slučaju da se član naučnog odnosno nastavno-naučnog veća izjasni "PROTIV", dužan je da dostavi potpisano pismeno obrazloženje neprihvatanja predloga, koje je sastavni deo zapisnika sednice. Odluka naučnog veća može biti "UTVRĐUJE SE PREDLOG ODLUKE" ili "NE UTVRĐUJE SE PREDLOG ODLUKE".

Član 23

Odluku o predlogu za izbor odnosno reizbor u naučno zvanje, sa odgovarajućom dokumentacijom, naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije dostavlja odgovarajućem matičnom naučnom odboru i Komisiji za sticanje naučnih zvanja, u zavisnosti za koje se zvanje predlaže izbor odnosno reizbor, uz sledeću dokumentaciju:

- 1) utvrđen predlog nadležnog veća za sticanje naučnog zvanja kandidata;
- 2) izvod iz zapisnika sa sednice nadležnog veća, na kojoj je utvrđen predlog odluke za sticanje naučnog zvanja;
- 3) izveštaj komisije obrazovane radi sprovođenja postupka za sticanje naučnog zvanja;
- 4) diplomu o stečenom naučnom stepenu doktora nauka ili uverenje o odbranjenoj doktorskoj disertaciji (do promocije kandidata);
- 5) odluku o sticanju prethodnog naučnog zvanja (kod izbora u više naučno zvanje ili reizbora u naučno zvanje);
- 6) dokaz da je izveštaj bio dostupan naučnoj javnosti u roku predviđenom Zakonom;
- 7) rezime izveštaja o kandidatu za sticanje naučnog zvanja.

Dokumentacija iz stava 1. ovog člana dostavlja se i u elektronskom obliku, putem platforme za elektronsko podnošenje zahteva za izbor u naučna zvanja u okviru objedinjenog informacionog sistema nauke.

U slučaju da zahtev ne sadrži kompletnu dokumentaciju, sekretar Komisije za sticanje naučnih zvanja ili nadležnog matičnog naučnog odbora pismeno obaveštava podnosioca zahteva o nedostatku i zahteva dopunu dokumentacije u roku od sedam dana od dana kada je podnosilac zahteva dobio pismeno obaveštenje.

Ako podnosilac zahteva u postavljenom roku ne dopuni zahtev, odgovarajući matični naučni odbor odnosno Komisija za sticanje naučnih zvanja doneće odluku na osnovu podnete dokumentacije.

Član 24

Matični naučni odbor je dužan da odluči o izboru i reizboru kandidata u zvanje naučni saradnik u roku od 60 dana od prijema predloga odluke sa dokumentacijom. Matični naučni odbor je dužan da Komisiji da mišljenje o izboru i reizboru kandidata u zvanje viši naučni saradnik odnosno naučni savetnik u roku od 30 dana od prijema predloga odluke sa dokumentacijom.

Komisija je dužna da odluku o izboru odnosno reizboru kandidata u zvanje viši naučni saradnik i izboru u zvanje naučni savetnik donese u roku od 90 dana od dana prijema predloga odluke sa dokumentacijom.

Prilikom razmatranja zahteva iz stava 2. ovog člana, pored članova Komisije za sticanje naučnih zvanja, u raspravi su dužni da učestvuju i predsednik ili član komisije koja je napisala izveštaj o kandidatu, kao i predstavnik nadležnog matičnog naučnog odbora koji je u svojstvu izvestioca dao mišljenje o kandidatovom naučnoistraživačkom radu.

Komisija za sticanje naučnih zvanja odnosno matični naučni odbor, u zavisnosti za koje se zvanje predlaže izbor odnosno reizbor, donosi odluku po zahtevu za izbor u zvanje većinom od ukupnog broja članova.

Član 25

Ako naučno veće ili nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije ne pokrene postupak za izbor u naučno zvanje u zakonski predviđenom roku ili donese negativnu odluku o zahtevu za sticanje naučnog zvanja, kandidat može podneti zahtev drugoj kompetentnoj naučnoistraživačkoj organizaciji ili Komisiji za sticanje naučnih zvanja.

Komisija za sticanje naučnih zvanja, odnosno nadležni matični naučni odbor, razmatrajući zahtev kandidata i obrazloženu odluku naučnoistraživačke organizacije u kojoj je kandidat zaposlen, daje preporuku o pokretanju postupka u drugoj naučnoistraživačkoj organizaciji kompetentnoj za naučnu oblast kojom se kandidat bavi.

Član 26

Ako je kandidat nezadovoljan odlukom Komisije ili matičnog naučnog odbora, može podneti žalbu Nacionalnom savetu za naučni i tehnološki razvoj (u daljem tekstu: Nacionalni savet), u roku od 15 dana od dana prijema odluke. Nacionalni savet je dužan da u roku od 30 dana od dana prijema žalbe razmotri žalbu i donese rešenje kojim može odbiti žalbu, poništiti rešenje u celini ili delimično i sam odlučiti o upravnoj stvari, poništiti rešenje i vratiti predmet Komisiji ili matičnom naučnom odboru na ponovno odlučivanje.

Komisija odnosno matični naučni odbori su dužni da u roku od 30 dana od dana prijema rešenja Nacionalnog saveta o poništavanju prvostepene odluke i vraćanju na ponovno odlučivanje donesu odluku u skladu sa pravnim shvatanjem Nacionalnog saveta.

Član 27

Izborom u zvanje istraživač stiče pravo upisa u Registar istraživača, u skladu sa Zakonom.

Do sticanja uslova za upis u registar iz stava 1. ovog člana, a za potrebe učešća na projektima Fonda za nauku Republike Srbije, Ministarstvo može dati Fondu podatke o statusu zahteva istraživača za izbor u naučno zvanje, na zahtev Fonda.

Ekvivalencija zvanja i izbor nastavnika u naučna zvanja

Član 28

U obavljanju poslova naučnoistraživačke delatnosti, zvanja utvrđena zakonom kojim se uređuje oblast visokog obrazovanja odgovaraju zvanjima utvrđenim Zakonom, i to: zvanje saradnik u nastavi - zvanju istraživač - pripravnik; zvanje asistent - zvanju istraživač - saradnik; zvanje docent - zvanju naučni saradnik; zvanje vanredni profesor - zvanju viši naučni saradnik i zvanje redovni profesor - zvanju naučni savetnik.

Postupci za sticanje naučnih zvanja istraživača u nastavnim zvanjima (docenta, vanrednog profesora i redovnog profesora) koji zasnivaju radni odnos u akreditovanom institutu, pokreću se u roku od 60 dana od dana zasnivanja radnog odnosa na način i pod uslovima predviđenim ovim pravilnikom.

Izbor docenta u naučna zvanja

Član 29

Istraživač u zvanju docenta koji se bira u naučno zvanje naučni saradnik, mora da ispunjava uslove za sticanje naučnog zvanja naučni saradnik propisane ovim pravilnikom.

Istraživač u zvanju docenta koji se bira u naučno zvanje viši naučni saradnik, mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

Istraživač u zvanju docenta koji se bira u naučno zvanje naučni savetnik, mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

Izbor vanrednog profesora u naučna zvanja

Član 30

Istraživač u zvanju vanrednog profesora koji se bira u naučno zvanje naučni saradnik mora da ispunjava uslove za sticanje naučnog zvanja naučni saradnik propisane ovim pravilnikom.

Istraživač u zvanju vanrednog profesora koji se bira u naučno zvanje viši naučni saradnik, mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

Istraživač u zvanju vanrednog profesora koji se bira u naučno zvanje naučni savetnik mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

Izbor redovnog profesora u naučna zvanja

Član 31

Istraživač u zvanju redovnog profesora koji se bira u naučno zvanje naučni saradnik mora da ispunjava uslove za sticanje naučnog zvanja naučni saradnik propisane ovim pravilnikom.

Istraživač u zvanju redovnog profesora koji se bira u naučno zvanje viši naučni saradnik, mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

Istraživač u zvanju redovnog profesora koji se bira u naučno zvanje naučni savetnik mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

Trajanje zvanja i postupak reizbora

Član 32

Zvanje naučnog saradnika i višeg naučnog saradnika stiče se na period od pet godina sa mogućnošću reizbora bez ograničenja broja reizbora, a zvanje naučnog savetnika je trajno. Postojeće naučno zvanje traje do okončanja blagovremeno pokrenutog postupka sticanja višeg naučnog zvanja odnosno reizbora u postojeće zvanje.

Reizbor je postupak ponovnog sticanja postojećeg zvanja za kandidate koji nisu ispunili uslov za izbor u više naučno zvanje.

Zvanje istraživač - pripravnik stiče se za period od tri godine, bez prava na reizbor.

Zvanje istraživač - saradnik stiče se za period od četiri godine bez prava na reizbor.

Član 33

Istraživač može da se bira u naučno zvanje koje nije neposredno po redosledu zvanja utvrđenih Zakonom (preskakanje naučnih zvanja). U tom slučaju kandidat treba da ispuni dva puta više minimalnih kvantitativnih rezultata po svakom od kriterijuma iz priloga ovog pravilnika, kao i kvalitativne uslove predviđene ovim pravilnikom, za svako naučno zvanje za koje nije bio biran pojedinačno. Uslovi predviđeni ovim pravilnikom neophodni su i za istraživača koji je prethodno bio biran u naučno zvanje, ako je u momentu pokretanja postupka za preskakanje zvanja, to zvanje isteklo.

Uslovi iz stava 1. ovog člana moraju biti ispunjeni u periodu od poslednjih deset godina od dana pokretanja postupka kada se radi o neposrednom sticanju naučnog zvanja viši naučni saradnik odnosno 15 godina kada se radi o neposrednom sticanju naučnog zvanja naučni savetnik. Za istraživače u zvanju naučnog saradnika moraju biti ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana u periodu od poslednjih pet godina od dana pokretanja postupka.

Član 34

Postupak za sticanje višeg zvanja, pokrenut šest do osam meseci pre isteka perioda na koji je istraživač biran smatra se redovnim postupkom.

Postupak za sticanje višeg naučnog zvanja može se, u skladu sa ovim pravilnikom, na zahtev naučnoistraživačke organizacije ili istraživača, pokrenuti i pre zakonom određenog roka u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom, ali tek nakon isteka tri godine od prvog sticanja prethodnog naučnog zvanja. U tom periodu kandidat mora da ispuni za jednu polovinu više minimalnih kvantitativnih rezultata, kao i kvalitativne uslove predviđene ovim pravilnikom za izbor u odgovarajuće naučno zvanje.

Postupak iz stava 2. ovog člana može se pokrenuti samo jednom u toku naučne karijere istraživača.

Član 35

Za reizbor u naučno zvanje naučni saradnik kandidat je obavezan da u periodu od pet godina ispuni minimalne kvantitativne rezultate potrebne za izbor u naučno zvanje naučni saradnik.

Za reizbor u naučno zvanje viši naučni saradnik kandidat je obavezan da u periodu od pet godina ispuni najmanje polovinu minimalnih kvantitativnih rezultata potrebnih za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik.

Član 36

Istraživač kojem je prestalo da važi stečeno naučno zvanje, može se birati u naučno zvanje naučni saradnik, pri čemu se u obzir uzimaju rezultati ostvareni u prethodnih pet godina.

Član 37

Stečena naučna, odnosno istraživačka zvanja istraživača prestaju da važe: istekom roka na koji je izabran ili reizabran, izborom u više zvanje i oduzimanjem zvanja.

Član 38

Naučno, odnosno istraživačko zvanje može se oduzeti:

1) ako se saznaju nove činjenice, odnosno pojave dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u zvanje kandidat nije ispunjavao uslove propisane zakonom i aktom kojim se uređuje postupak izbora u zvanja i način vrednovanja i kvantitativnog iskazivanja naučnoistraživačkih rezultata istraživača koji je bio na snazi u momentu izbora u zvanje;

2) ako se utvrdi da naučni radovi na osnovu kojih je kandidat izabran u zvanje predstavljaju plagijat ili sadrže drugu vrstu etičkih ogrešenja.

Postupak oduzimanja naučnog zvanja viši naučni saradnik i naučni savetnik sprovodi Komisija za sticanje naučnih zvanja, a postupak oduzimanja zvanja naučni saradnik i istraživačkog zvanja sprovodi nadležni matični naučni odbor (u daljem tekstu: nadležna tela).

Postupak oduzimanja istraživačkog, odnosno naučnog zvanja može pokrenuti naučno veće instituta, odnosno nastavno-naučno veće fakulteta, kao i lice koje ima doktorat nauka i lice koje ima istraživačko, odnosno naučno zvanje.

Postupak iz stava 3. ovog člana pokreće se podnošenjem obrazloženog zahteva Odboru za etiku u nauci, sa priloženim dokazima i dokumentacijom kojima se potkrepljuju činjenice za oduzimanje zvanja.

Ako Odbor za etiku u nauci utvrdi da postoje relevantne činjenice iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana za oduzimanje zvanja, donosi zaključak o sprovođenju postupka za oduzimanje zvanja, a obrazloženi zahtev, sa dokumentacijom, kao i zaključak o sprovođenju postupka za oduzimanje zvanja prosleđuje Komisiji za sticanje naučnih zvanja, odnosno nadležnom matičnom naučnom odboru ili naučnom veću, u zavisnosti da li je postupak pokrenut za oduzimanje naučnog ili istraživačkog zvanja.

Nadležna tela iz stava 2. ovog člana, dužna su da u roku od 60 dana od dana prijema zaključka Odbora za etiku u nauci o pokretanju postupka za oduzimanje zvanja i obrazloženog zahteva, sa dokazima i dokumentacijom, donesu odgovarajuću odluku. Odluka može biti pozitivna kojom se usvaja zahtev za oduzimanje zvanja ili negativna kojom se zahtev za oduzimanje zvanja odbija kao neosnovan. Odluka nadležnih tela iz stava 2. ovog člana dostavlja se podnosiocu predloga zahteva za oduzimanje zvanja, Odboru za etiku u nauci i licu protiv koga je pokrenut postupak oduzimanja zvanja.

Odluka o oduzimanju zvanja koju donesu nadležna tela iz stava 2. ovog člana je konačna, a protiv te odluke lice kome je oduzeto zvanje može pokrenuti upravni spor.

Ako se donese konačna odluka o oduzimanju zvanja, danom konačnosti odluke, lice kome je oduzeto zvanje briše se iz Registra istraživača i prestaje mu pravo na finansiranje po osnovu naučnoistraživačkog rada, i raspoređuje se na upražnjeno radno mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, u skladu sa opštim aktom instituta, a ako takvog radnog mesta nema, prestaje mu radni odnos u institutu.

IV NAČIN VREDNOVANJA NAUČNOISTRAŽIVAČKIH REZULTATA ISTRAŽIVAČA

Kriterijumi vrednovanja

Član 39

Za svaku naučnu oblast utvrđuje se kvantitativni minimum rezultata, kao i kvalitativni kriterijumi naučnoistraživačkog rada, koje treba ispuniti za sticanje naučnog zvanja, odnosno za reizbor u naučno zvanje.

Radi ujednačavanja kriterijuma za procenu naučne kompetentnosti kandidata koji se bira u naučno zvanje, oblasti nauke su razvrstane u sledeće grupacije:

- prirodno-matematičke i medicinske,
- tehničko-tehnološke i biotehničke,
- društvene,
- humanističke.

Član 40

Prilikom razmatranja zahteva za sticanje naučnih zvanja, Komisija za sticanje naučnih zvanja i nadležni matični naučni odbor, pored ispunjenosti minimalnih kvantitativnih uslova propisanih u Prilogu 4 ovog pravilnika, ocenjuje i ispunjenost kvalitativnih pokazatelja, koji se obavezno iskazuju u izveštaju, a koji su definisani u Prilogu 1.

Član 41

Na osnovu izveštaja o kandidatu, nadležni matični naučni odbor određuje izvestioca iz reda članova matičnog odbora sa zadatkom da oceni ispunjenost minimalnih kvantitativnih uslova propisanih u Prilogu 4, i ispunjenost kvalitativnih pokazatelja definisanih u Prilogu 1. Matični naučni odbor odlučuje o izboru odnosno reizboru u zvanje naučni saradnik, na osnovu predloga izvestioca.

U slučaju izbora odnosno reizbora u zvanje viši naučni saradnik i izbora u zvanje naučni savetnik matični naučni odbor daje mišljenje da li kandidat ispunjava kriterijume za izbor u naučno zvanje u odgovarajućoj naučnoj oblasti, na osnovu mišljenja izvestioca.

Član 42

Matični naučni odbor kome je upućen zahtev za izbor u naučno zvanje može da zatraži mišljenje drugog matičnog naučnog odbora o ispunjenosti kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma kandidata, ako deo istraživanja kandidata pripada oblastima drugog matičnog naučnog odbora.

Matični naučni odbor kome je upućen zahtev za izbor u naučno zvanje koji ne pripada oblasti tog matičnog naučnog odbora mora proslediti zahtev za izbor odnosno reizbor u zvanje drugom matičnom naučnom odboru na dalji postupak, uz pismeno obrazloženje.

U slučaju da se ukaže potreba za dodatnom analizom odgovarajuće grupe rezultata, pre svega tehničkih rešenja, Ministarstvo formira komisiju koju čine predsednici i potpredsednici odgovarajućih matičnih odbora sa ciljem usaglašavanja i provere zadovoljenosti kriterijuma za datu grupu rezultata.

Kvalitativni pokazatelji uspeha

1. Originalnost naučnog rada

Član 43

Pod originalnošću naučnog rada podrazumeva se istraživanje koje proširuje granice znanja kroz razvoj značajnog dela, otkriće/unapređenje ili aplikaciju, koji su objavljeni u nacionalnim ili međunarodnim referentnim publikacijama ili su priznati kao patent.

2. Uticajnost

Član 44

Uticajnost naučnih rezultata se iskazuje kroz citiranost i Hiršov indeks što utvrđuje nadležni matični naučni odbor u skladu sa tačkom 1.7. iz Priloga 1.

3. Međunarodna naučna saradnja

Član 45

Međunarodna naučna saradnja podrazumeva postojanje najmanje jednog od sledeća dva kriterijuma:

- a) učešće na međunarodnim projektima, ili studijski boravak ne kraći od mesec dana u stranoj naučnoj instituciji ili univerzitetu, što potvrđuje naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije. Saradnja se može prihvatiti i na osnovu publikovanja bar dva zajednička rada u časopisima visoke međunarodne reputacije i potvrde rukovodioca NIO i rukovodioca projekta da je kandidat bio vodeći istraživač na tim radovima koji su ostvareni u međunarodnoj saradnji;
- b) naučna saradnja kandidata koji je u dužem periodu boravio u inostranim naučnim institucijama, prihvaćena kao vid međunarodne saradnje, potvrđena od strane matičnog naučnog odbora, a koja je u funkciji obavljanja naučnoistraživačke delatnosti.

4. Organizacija naučnog rada

Član 46

Organizacija naučnog rada podrazumeva postojanje najmanje jednog od sledeća dva kriterijuma:

- a) rukovođenje projektima ili potprojektima ili projektnim zadacima;
- b) rukovođenje naučnom politikom u telima ministarstava, rukovođenje naučnom politikom u funkciji direktora, predsednika veća ili rukovodioca naučne grupacije (naučnog seminara, na primer) u okviru naučne institucije, ili rad u komisijama i telima ministarstva ili univerziteta ili učešće u međunarodnim telima vezanim za nauku i naučnu politiku.

5. Ostali pokazatelji uspeha u naučnom radu

Član 47

Pokazatelji uspeha u naučnom radu podrazumevaju ispunjenost najmanje jednog od sledeća dva kriterijuma:

- a) nagrade i priznanja za naučni rad dodeljene od strane relevantnih naučnih institucija i naučnih društava, ili članstva u naučnim i programskim odborima naučnih konferencija, ili članstva u odborima naučnih društava, ili članstva u uređivačkim odborima časopisa, žiriju, kustoski rad;
- b) uvodna predavanja na međunarodnim naučnim konferencijama ili druga predavanja po pozivu ili posebno zapaženo tehničko rešenje ili patent ili izložba sa velikim odjekom u javnosti ili editorski rad na monografijama, ili recenziranje rezultata iz kategorija M10, M20 i M100, ili recenziranje naučnih projekata (kod uvodnih predavanja za kvalitativnu ocenu kandidata za viša zvanja uzimaju se u obzir samo predavanja koja je sam kandidat održao ili dobio poziv da održi što se vidi iz programa konferencije odnosno priloženog poziva organizatora).

Kvalitativni pokazatelji za izbor u naučno zvanje naučni saradnik

Član 48

Za izbor u naučno zvanje naučni saradnik pored kvantitativnih pokazatelja koji su dati u Prilogu 4. potrebno je da su zadovoljeni i kvalitativni pokazatelji naučnih rezultata dati u Prilogu 1.

Kvalitativni pokazatelji za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik

Član 49

Za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik, pored kvantitativnih pokazatelja koji su dati u Prilogu 4, kandidat je dužan da iskazuje samostalnost, originalni doprinos (Prilog 1) u izučavanju i zasnivanju nove naučne problematike, i da je sposoban da uključi druge, prevashodno mlade istraživače u tu naučnu problematiku.

U postupku sticanja naučnog zvanja viši naučni saradnik, nakon izvršenog reizbora u prethodno naučno zvanje, uzimaju se u obzir kvantitativni pokazatelji naučnih rezultata (izraženi u bodovima) postignuti od trenutka sticanja prethodnog naučnog zvanja, a ne od reizbora.

Kvalitativni pokazatelji za zvanje viši naučni saradnik su kvalitet naučnih rezultata, samostalnost, originalnost, uticajnost, pokazatelji uspeha u naučnom radu, međunarodna naučna saradnja i organizacija naučnog rada, rukovođenje potprojektima ili projektnim zadacima, uzimajući u obzir celokupnu istraživačku karijeru istraživača.

Pokazatelje uspeha u naučnom radu verifikuje matični naučni odbor.

Kvalitativni pokazatelji za izbor u naučno zvanje naučni savetnik

Član 50

Za izbor u naučno zvanje naučni savetnik kandidat mora da ispuni kvantitativne uslove koji su dati u Prilogu 4. ovog pravilnika, u periodu od poslednjeg izbora u naučno zvanje viši naučni saradnik kao i kvalitativne kriterijume definisane čl. 43-47. ovog pravilnika, uzimajući u obzir celokupnu istraživačku karijeru i sledeći stav o angažovanosti u formiranju naučnog kadra.

Za izbor u naučno zvanje naučni savetnik nakon izvršenog reizbora u naučno zvanje viši naučni saradnik kandidat mora da ispuni kvantitativne uslove koji su dati u Prilogu 4. ovog pravilnika, u periodu od poslednjeg izbora u naučno zvanje viši naučni saradnik, odnosno u periodu od poslednjih deset godina ako je od prvog sticanja prethodnog naučnog zvanja proteklo deset ili više godina kao i kvalitativne kriterijume definisane čl. 43-47. ovog pravilnika, uzimajući u obzir celokupnu istraživačku karijeru i sledeći stav o angažovanosti u formiranju naučnog kadra.

Angažovanost u formiranju naučnih kadrova podrazumeva rukovođenje izradom doktorske disertacije, ili angažovanost u formiranju naučnih kadrova u skladu sa Prilogom 1. tačka 1.3. ovog pravilnika.

Za izbor u naučno zvanje iz stava 1. ovog člana neophodno je da kandidat rukovodi projektima ili da ima učešće u naučnom radu sa kandidatima koji realizuju svoje doktorske disertacije.

Učešće u naučnom radu sa kandidatom dokazuje se na jedan ili više od sledećih načina: zahvalnicom doktorske disertacije, zahvalnicom u visokorangiranom zajedničkom radu, visokorangiranim zajedničkim radovima sa kandidatom na kome je mentor jasno pozicioniran, odlukom univerziteta odnosno fakulteta o imenovanju za mentora odnosno komentora. Za sve od navedenih uslova, tema doktorske disertacije mora biti prihvaćena od strane univerziteta.

Za izbor u naučno zvanje iz stava 1. ovog člana, neophodno je prikazati izuzetnu naučnu kompetentnost iskazanu u održavanju plenarnih predavanja, organizovanja međunarodnih projekata, recenzija naučnih radova i projekata na međunarodnom nivou, formiranje laboratorije ili uspostavljanje centra izvrsnosti, formiranje istraživačke grupe ili otvaranje novih istraživačkih pravaca.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 51

Postupci za sticanje naučnih, odnosno istraživačkih zvanja koji su započeti prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog pravilnika, okončaće se u skladu sa Pravilnikom o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača ("Službeni glasnik RS", br. 24/16, 21/17 i 38/17).

Član 52

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača ("Službeni glasnik RS", br. 24/16, 21/17 i 38/17).

Član 53

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni član Pravilnika o izmenama Pravilnika o sticanju istraživačkih i naučnih zvanja

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Priloge 1-5, koji su sastavni deo ovog pravilnika, objavljene u "Sl. glasniku RS", br. 159/2020, možete pogledati OVDE